

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНА ВИЩА ПРОФЕСІЙНА ШКОЛА В КОНІНІ (М. КОНІН, ПОЛЬЩА)
ІНЖИНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЗАПОРІЖСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР «ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ
ЕКОНОМІКИ»
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТОВ «БЕРДЯНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ І БІЗНЕСУ»
УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК
УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ В ПЕРЕЯСЛОВІ
ФЕДЕРАЦІЯ АУДИТОРІВ, БУХГАЛТЕРІВ І ФІНАНСИСТІВ АПК УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХУЛУНБУІРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (АРВМ, Г. Хайлар, КНР)**

**Федерація професійних
бухгалтерів та аудиторів
України**

**Полтавський державний
аграрний університет**

**Факультет
обліку та фінансів**

МАТЕРІАЛИ

**IV Всеукраїнської науково-практичної конференції
(з міжнародною участю)**

**«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК,
КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ В УМОВАХ
ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИХ ЗМІН»**

21 жовтня 2021 р.

м. Полтава

УДК 657
П 48

Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституціональних змін : матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю) (м. Полтава, 21 жовтня 2021р.) / за ред. Пилипенко К.А. Полтава : ПДАУ, 2021. 652 с.

***Посвідчення УкрІНТЕІ № 56
від 21.01.2021 р.***

***Затверджено до друку Вченою радою факультету обліку та фінансів
Полтавського державного аграрного університету
(протокол № 2 від 18.10.2021 р.)***

Матеріали конференції спрямовані на науковий пошук, узагальнення та розроблення рекомендацій щодо можливих шляхів вирішення основних проблем розвитку обліку, аудиту та оподаткування підприємств аграрної сфери.

Тексти матеріалів тез подані в авторській редакції. Відповідальність за точність, достовірність і зміст поданих матеріалів несуть автори. Редакційна колегія може не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

© Полтавський державний аграрний університет, 2021
© Колектив авторів

ДЕРЖАВНА ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА ФЕРМЕРСТВА В УКРАЇНІ: НАПРЯМИ ТА ОБСЯГИ 2021 Р.	297
К. Пилипенко, О. Прокопишин ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ ТА ЗБЕРІГАННЯ ПЕРВИННИХ ДОКУМЕНТІВ – ОСНОВА ОБЛІКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ	301
К. Пилипенко, С. Бобирь ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА - ОBOB'ЯЗOКИЙ ЕЛЕМЕНТ ВНУТРІШНЬОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА	306
К. Пилипенко, Д. Дараган ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ АУДИТ В СИСТЕМІ КОНТРОЛЮ ЗА ВИДАТКАМИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ	311
К. Пилипенко, Н. Танклевська КОНТРОЛЬ ЗА РОЗРАХУНКАМИ З ПІДЗВІТНИМИ ОСOБАМИ В УСТАНОВАХ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ	315
К. Пилипенко, Т.М. Пономаренко ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ АУДИТ – РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ В СИСТЕМІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	321
К. Пилипенко, О. Батієвська МСБО 41 «СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО»: СФЕРА ДІЇ ДЛЯ ОБЛІКУ ЗАПАСІВ	326
К. В. Пирлик, А. В. Бондаренко, Ю. О. Рось ОЦІНКА ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ОСНОВНИХ ЗАСOБІВ	330
А. В. Погосян ЄДИНИЙ ПОДАТОК ГРУПИ 4 ЯК ОБ'ЄКТ ЗВІТНОСТІ	333
О.Г. Пономаренко, Н.І. Горобець СУТНІСТЬ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ В ЕКОНОМІЧНІЙ ТА ОБЛІКОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ	337
М.В. Скочиляс ЕЛЕКТРОННИЙ ДОКУМЕНТООБІГ: ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ	340
Н.В. Рапа ПОРІВНЯННЯ СТРУКТУРИ БАЛАНСУ ПІДПРИЄМСТВА ЗА НП(С)БО ТА МСФЗ	344
І.О. Романащенко ЗНАЧЕННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ В ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ПІДПРИЄМСТВА	347
О.В. Романець, О.В. Павелко ПОДАТКОВІ НАСЛІДКИ ОПЕРАЦІЙ З ОСНОВНИМИ ЗАСOБАМИ	351
К.В. Тамара ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ОБЛІКУ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ	355
О.А. Терещук, О.В. Павелко ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА БАНКУ: СУТНІСТЬ ТА ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ	359
С.В. Тютюнник ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ДЕТЕРМІНОВАНОГО ФАКТОРНОГО АНАЛІЗУ КОЕФІЦІЄНТІВ ЛІКВІДНОСТІ В МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	363
Ю.М. Тютюнник, А.Я. Завальнюк АНАЛІЗ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ ЗА ТОВАРНИМИ	368

О.Г. Пономаренко, к.е.н, доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю
Н.І. Горобець, здобувач СВО Магістр
Полтавський державний аграрний університет
(м. Полтава, Україна)

ЄДИНИЙ ПОДАТОК ГРУПИ 4 ЯК ОБ'ЄКТ ЗВІТНОСТІ

Анотація: щодо податків виникає ряд суперечностей у момент визнання об'єктом обліку та належного звітного відображення. Серед видів звітності пріоритетною щодо єдиного податку групи 4 вважається податкова, однак, цей податок є повноцінним об'єктом звітності фінансової і статистичної.

Ключові слова: податок, звітність, єдиний податок групи 4, сільськогосподарські угіддя, податкове зобов'язання.

Зобов'язання з податків – важливий елемент звітності й індикатор розрахунково-платіжної дисципліни підприємства.

Не слід забувати, що крім традиційних форм податкової звітності дані щодо такого об'єкта обліку як єдиний податок групи 4 розкривається іще й у звітності фінансовій для задоволення інформаційних запитів зовнішніх користувачів.

Крім відкритої для зовнішніх користувачів звітності (фінансової), підприємства складають й внутрішню звітність, яка задовольняє інтереси керівника і працівників та забезпечує оперативне прийняття рішень щодо засобів дотримання розрахунково-платіжної дисципліни (щодо цього конкретного об'єкта) внутрішніми підрозділами.

Саме фінансова звітність забезпечує методологічну єдність показників, які в ній відображаються з даними первинної документації та обліковими реєстрами.

Фінансова, податкова, статистична та інші види, що використовують грошовий вимірник, ґрунтується на даних бухгалтерського обліку. Це зумовлено тим, що за допомогою бухгалтерського обліку можна уніфікувати всі дані про фінансово-господарську діяльність підприємств та забезпечити отримання достовірної та неупередженої інформації.

Функцію деталізації положень облікової політики виконує форма фінансової звітності 5. Примітки виступають як сукупність показників і пояснень, що забезпечують деталізацію і обґрунтованість статей фінансових

звітів, а також іншої інформації, розкриття якої передбачено П(С)БО. Під розкриттям у даному випадку слід розуміти надання інформації, яка є суттєвою для користувачів фінансової звітності.

Як відомо, єдиний податок групи 4 справляється виходячи з земельних площ, інформація про земельні площі також є об'єктом звітності, але зважаючи на початковий етап розвитку вільного ринку земель сільськогосподарського призначення – переважно статистичної [1, 3].

Статистична звітність – це звітність, яку складають усі суб'єкти господарювання і яка надає інформацію органам державної статистики, для оцінки стану і розвитку економіки держави та планування макроекономічних показників.

Звітність підприємства відповідно до чинного законодавства повинна відповідати таким вимогам як державне регламентування, обов'язковість подання, дохідливість, доречність, достовірність, точність, повнота, своєчасність подання, методологічна єдність показників, порівнянність показників, простота і ясність, доступність і гласність, неперервність, раціональність, економічність, дієвість.

334

Інформація про розрахунки з бюджетом за єдиним податком групи 4 повноцінно розкривається у 2 видах звітності: фінансовій та податковій.

Податкова звітність – це звітність, яку складають суб'єкти господарювання, що є платниками податків та яка надає інформацію органам державної податкової адміністрації і характеризує стан розрахунків з державою за податками [2].

Наочно розріз розкриття інформації про розрахунки з бюджетом за єдиним податком групи 4 у фінансовій звітності ілюструє таблиця (табл. 1).

Отже, у формі 1 «Баланс» інформація про розрахунки з бюджетом за єдиним податком групи 4 наведена у Розділі IV «Поточні зобов'язання» Пасиву балансу, а саме рядок 1620 «Поточні зобов'язання за розрахунками із бюджетом», де вказується сума заборгованості підприємства до бюджету за усіма видами платежів, включаючи єдиний податок групи 4, та за фінансовими санкціями.

Платники податку – сільськогосподарські підприємства усіх форм власності, які відповідають критерію питомої ваги у доходах частки власного сільськогосподарського виробництва 75%.

**Розкриття інформації про розрахунки з бюджетом за податками у
фінансовій звітності**

Номер і назва рахунку	Форма № 1 «Баланс»		Форма № 3 «Звіт про рух грошових коштів» (за прямим методом)	
	Стаття	Код рядка	Стаття	Код рядка
64 «Розрахунки за податками і платежами»	Поточні зобов'язання за розрахунками із бюджетом	1620	Повернення податків і зборів	3005

Тому першочергово у податковій звітності розкриття потребує підтвердження факту віднесення до платників єдиного податку групи 4 за доходом розрахунково.

Отже, порядок заповнення основної форми податкової звітності за досліджуваним податком можна зобразити наочно (табл. 2).

Етапи податкового звітування за єдиним податком 4 групи

№ п/п	Назва	Суть
Етап 1	Визначення місцезнаходження платника податку	Вказання інформації щодо порядкового номера, типу декларації, найменування платника, характеристик його діяльності, адреси його та податкового органу за місцем обліку та місцем розташування земельних ділянок з використанням загальнодержавних кодів позначень з Державних класифікаторів
Етап 2	З'ясування фактичної наявності об'єкта оподаткування	Вибір і фіксація даних про площу, грошову оцінку угідь відповідно до даних витягу з державного реєстру земель, що їх надає оператор та ставок оподаткування
Етап 3	Визначення сум податку	Розрахунок річної суми податкового зобов'язання як добутку площі, нормативної грошової оцінки та ставки податку з помісячним розподілом сум зобов'язання у кварталних пропорціях: 10%; 10%; 50%; 30%.
Етап 4	Розрахунок санкцій для уточнюючих декларацій	Розрахунок добутку розміру заниження податкового зобов'язання минулих звітних періодів і ставки штрафу 3% чи 5% залежно від його кратності
Етап 5	Відомості з підтвердження статусу платника єдиного податку 4 групи	Відомості про суми доходу товаровиробника від реалізації продукції власного виробництва, продуктів її переробки; відомості про скоригований валовий дохід та дотримання 75% питомої ваги в ньому доходів від реалізації продукції власного виробництва і переробки за попередній рік

Якщо сільгоспприємство для ведення товарного сільгоспвиробництва в

межах території одного органу місцевого самоврядування (за місцем своєї реєстрації) має у власності сільськогосподарські угіддя: рілля, багаторічні насадження, то при заповненні декларації у титульній її частині проставляється позначка «Х» у клітинці «Тип декларації» - «Звітна», яка є одночасно і декларацією «Загальна», оскільки земельні ділянки сільськогосподарського призначення розташовано в межах території одного органу місцевого самоврядування за місцезнаходженням платника податку, а також зазначається, за який рік подається декларація, та її номер за рядком «1.1.Т. Порядковий номер за рік».

Заповнена декларація на поточний рік щодо площ земельних ділянок, з яких справляється податок (сільськогосподарських угідь (ріллі, сіножатей, багаторічних насаджень), подається до органу ДФС за своїм місцезнаходженням (місцем перебування на податковому обліку), оскільки землі розташовано в межах території одного органу місцевого самоврядування.

Список використаних джерел:

336

1. Драчук В. Ю. Облікове забезпечення операцій по розрахунках з бюджетом за спрощеною системою оподаткування сільськогосподарських підприємств. *Вісник МДАУ*. 2013. Вип. 13 (Частина 3). С. 49-54.

2. Податковий Кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI URL:<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17&fpage=1&text=%E7%E1%E2%FF%E7%E0%ED%ED%FF&x=0&y=0>

3. Синявська Л. В. Уніфікація окремих положень податкового законодавства щодо сільськогосподарських підприємств. *Економічний простір*. 2010. № 44/1. С.146-152.

М. В. Скочиляс, здобувач вищої освіти,
Тернопільський національний технічний університет ім. І.Пулюя,
(м. Тернопіль, Україна)

СУТНІСТЬ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ В ЕКОНОМІЧНІЙ ТА ОБЛІКОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Анотація: У роботі розкривається сутність та значення поняття «фінансові результати». Систематизовано визначення поняття в розрізі навчальної та довідкової літератури. Обґрунтовано доцільність визначення поняття «фінансові результати» на законодавчому рівні.

Ключові слова: фінансовий результат, прибуток, збиток, облік, звітний період.

Важливою передумовою зростання ефективності діяльності господарюючого суб'єкта є вивчення сутності та відображення в обліковій системі фінансових результатів, використання інформації для прийняття ефективних управлінських рішень. Саме облікова система дає підґрунтя для формування інформаційної бази при здійсненні ефективного управління фінансовими результатами на підприємстві.

Фінансові результати є орієнтиром оцінки ефективності діяльності підприємства. Тому вивчення питань, пов'язаних з обліком та аналізом фінансових результатів, становить значне наукове та практичне значення. З цього приводу Я.В. Соколов вказує: «кому потрібен прибуток: бухгалтеру чи його працедавцю, яка його структура і як він (прибуток) обчислюється – проблема проблем» [1, с. 441].

Питання сутності та порядку формування фінансових результатів найбільше проявляється в обліковій системі для господарюючих суб'єктів. Дослідження літературних джерел з питань фінансових результатів дало можливість отримати висновок про різноманіття думок вчених в сфері економіки, права, фінансів, бухгалтерського обліку (рис. 1).